

Elektronický zpravodaj – NORMY A SPOTŘEBITELÉ

04/2014

Vážení,

obracíme se na Vás s dalším vydáním našeho e-zpravodaje, v němž se snažíme realizovat záměr šířit informace o některých novinkách v oblasti technické normalizace a dalších standardizačních procesech ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků a služeb. Zejména se ale zaměřujeme na aktivity a výstupy, které se týkají podpory zapojení spotřebitelů, mají zvláštní význam pro některé skupiny spotřebitelů, nebo kde se svým zapojením do procesu spotřebitelé významněji na výsledku podíleli a ovlivnili ho.

Vyřazení z adresáře na zaslání tohoto e-zpravodaje, vaše připomínky a náměty, prosím, sdělte na adresu normy@regio.cz. Děkujeme.

Protože se jedná o poslední edici roku 2014, byť rozesílanou na počátku roku 2015, dovoluji si připojit osobní přání všeho nejlepšího do nového roku.

Ing. Libor Dupal, ředitel Kabinetu pro standardizaci

KABINET
PRO STANDARDIZACI
...top-normy.cz

Zastoupení českých spotřebitelů v EU

Ředitel SČS (Sdružení českých spotřebitelů) exkluzivně zastupuje české spotřebitele v evropské spotřebitelské organizaci ANEC (Consumer Voice in Standardization, viz www.anec.eu). Průběžné informace k tomu na našich webových stránkách [ZDE](#).

Ředitel SČS exkluzivně zastupuje české spotřebitele v Koordinační skupině evropských spotřebitelů při Evropské komisi, DG SANCO (ECCG). Průběžné informace k tomu na našich webových stránkách [ZDE](#).

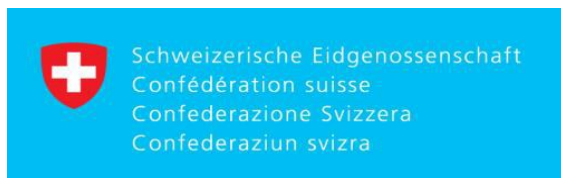
Dalších akcí se zástupce SČS či Kabinetu účastní *ad hoc*, o čemž informujeme v dalším textu.

Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO pro rok 2014

SČS realizuje již po několik let pro ÚNMZ úkol Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO v rámci Plánu standardizace – Programu rozvoje technické normalizace, a bylo tomu tak i v roce 2014. Součástí úkolu je o aktivitách ISO informovat i v tomto žurnálu, což průběžně činíme a tímto na to i specificky upozorňujeme. Více k věci na adrese [ZDE](#).

Projekt švýcarsko-české spolupráce završen

V průběhu roku 2013 a 2014 SČS realizovalo projekt financovaný švýcarskou vládou pod názvem „Zapojení spotřebitelů do technické normalizace – klíč ke kvalitě a bezpečnosti výrobků a služeb v důležitých oblastech zájmu spotřebitelů, zejména s ohledem na bezpečnost dětí a jiných více zranitelných skupin“.

Realizace byla ukončena posledním dnem listopadu 2014. Projektovým partnerem bylo švýcarské spotřebitelské sdružení Fédération romande des consommateurs (FRC).

V rámci naplňování aktivit projektu jsme se věnovali jak „normalizační“ práci, zaměřené na analýzu témat a problémů, přípravu návrhů stanovisek atp., tak na specifické aktivity a výstupy, např. mezinárodní seminář ve Zlíně k tématu dětské obuvi. O výstupech projektu jsme průběžně informovali v minulých edicích tohoto žurnálu a jsou k dispozici na webu top-normy.cz.

PŮSOBENÍ ANEC

- Kvalita pitné vody v Evropě

ANEC odpověděl (odpověď [ZDE](#)) na veřejnou konzultaci Evropské komise o kvalitě pitné vody v EU ([ZDE](#)). ANEC upozornil na zdroje znečištění jako je zemědělství, průmysl a nevhodné nakládání s odpadními vodami, stejně jako látky z nevhodných materiálů, které s pitnou vodou přijdou do styku a přímo tak ohrožují její kvalitu. Dále také obhajuje rozšiřování seznamu parametrů v normě o pitné vodě, aby byly zahrnuty i „endokrinní disruptory“ a další látky používané ve spotřebním zboží.

Pokud jde o informace pro spotřebitele, ANEC chce, aby byly k dispozici detailní informace pro každou analýzu a veškeré parametry, které nesplňují zákonné požadavky.

Cílem průzkumu bylo shromáždit názory na potřebnost a možný rozsah opatření, která by mohla být přijata za účelem zlepšení dodávek vysoce kvalitní pitné vody.

Komise má v úmyslu veškeré výsledky použít při rozhodování, zda norma o pitné vodě 98/83/EC potřebuje revizi.

(Pozn.: Do tohoto průzkumu se SČS ani Kabinet pro nedostatek finančních kapacit bohužel nemohly zapojit.)

- Pozn.: Aktivita ANEC jsou obecně vysoké a také vysoce respektované, což zcela nepochybně můžete zaznamenat z informací z minulých žurnálů. V dnešní edici žurnálu specificky více aktivit v této sekci neuvádíme, ale připomínáme, že ANEC byl zapojen do dalších aktivit zmiňovaných a popisovaných v dalším textu.

SPECIFICKÉ PŮSOBENÍ SČS A KABINETU

- Projekt na podporu vzdělávání mládeže

Proč jsou technické normy důležité pro mládež? Jak z hlediska spotřebitelů (dětí samotných, členů jejich rodin, ...), tak z hlediska jejich budoucího povolání ... Na tomto východisku je rozvíjen za podpory MPO výukový program pro mládež. Na realizaci spolupracujeme s Projektem ŠIK (Školní informační kanál). Normy jsou v zásadě dobrovolné, byť existují různé nástroje, jak jejich používání podpořit a rozšířit. "Používání norem se vyplatí" je motto našich vzdělávacích videoklipů. Pro různé oblasti našeho života v humorné zkratce ukazují, jak pro kvalitu a bezpečnost výrobků a služeb jsou normy důležité, ba nezbytné. Pedagogové mají k dispozici metodický návod pro získání vlastních hlubších informací k výuce, tak popřípadě i pro samostatnou práci studentů.

V letech 2013 - 14 byly postupně vyhotoveny následující spoty: Život kolem nás - [ZDE](#), Normy v pracovním prostředí – [ZDE](#), Volný čas, sport, zábava – [ZDE](#), Bydlení – [ZDE](#), Potraviny – [ZDE](#).

ZA BEZPEČNOSTÍ, KVALITOU, SPOLEHLIVOSTÍ ...

- Strategie, plánování

• Anketa o evropském normalizačním systému

Evropská komise zadala provedení nezávislého průzkumu o evropském normalizačním systému. V rámci průzkumu (ukončen 28. listopadu 2014) bylo provedeno online dotazování zúčastněných stran, jak evropský systém vnímají z hlediska budoucí udržitelnosti, plnění strategických cílů, účinnosti aktivit a státní správy. Online dotazovací část průzkumu je k nahlédnutí [ZDE](#). Kabinet se samozřejmě dotazovací akce zúčastnil.

• Nová procedura CEN

Od 1. ledna t.r. je implementována nová procedura projednávání návrhů norem CEN (CEN BT rozhodnutí 35/2014).

Fáze „šetření“ se nyní stane váženým hlasováním (ano, ne, zdržení se) a je potřeba alespoň 71 % všech hlasů a prostá většina. Novinka je založena na procesu ISO DIS a všechna paralelní hlasování v CEN a ISO v rámci Vídeňské dohody se budou také řídit novým postupem. Dále je fáze zkrácena z původních pěti měsíců na tři. Nový postup umožňuje přeskočit formální hlasovací fázi, pokud technická komise považuje dokument za dostatečně zpracovaný pro zveřejnění. Cílem nové procedury je zkrácení vývojového procesu v návaznosti na sdělení Evropské komise z roku 2011, kde zazněl požadavek na zkrácení procedur na polovinu.

Např. ANEC má obavy, že zkrácení lhůt by mohlo mít nepříznivý dopad na práci dobrovolných odborníků a konzultace s členskou základnou. To je obecný problém. Jako spotřebitelé máme absolutní zájem na urychlování procesu technické normalizace. Abychom i v nových podmínkách zapojení spotřebitelů zvládali, je podpora z veřejných zdrojů zásadní a nezbytná.

- Pokyny ISO pro bezpečnost v normách

O vývoji norem a pokynů ISO/IEC zde informujeme pravidelně. Normy jsou totiž nepochybně nástrojem, který může rizika nebezpečnosti výrobků eliminovat. Pokyny ISO/IEC jsou dostupné na stránkách ISO – [ZDE](#).

• ISO/IEC Pokyn 51

Již jsme informovali, že pokyn pro Bezpečnostní hlediska – Pokyny pro jejich začlenění do norem již byl v revidovaném znění publikován. Kabinet pro standardizaci zpracovává pro ÚNMZ překlad a zavedení ISO normy do systému českých technických norem formou technické normalizační informace (rok 2014 -15). Příprava zavedení je v závěrečné fázi (6. etapa). Návrhy překladu byly průběžně konzultovány s mnoha zástupci zainteresovaných stran. V únoru 2015 bude ÚNMZ předán konečný návrh textu k odsouhlasení a vydání.

• Pokyn ISO/IEC 71

Na stránkách tohoto žurnálu i jinde jsme již informovali o vývoji nové verze Pokynu ISO/IEC 71 pro řešení přístupnosti v technických normách. Schválení tohoto dokumentu velmi vítáme a spolu s ANEC se pokusíme prosadit co nejširší aplikaci v EU. Pokyn má posloužit jako nástroj, který pomůže v oblasti normalizace lépe řešit potřeby starších lidí a lidí se zdravotním postižením.

• ISO/IEC Pokyn 76

Připomínáme, že Kabinet pro standardizaci zpracovává pro ÚNMZ překlad a zavedení další ISO normy do systému českých technických norem formou technické normalizační informace (rok 2014-15). Jedná se o návod pro tvorbu norem pro služby – doporučení pro zohlednění zájmů spotřebitelů. Pokyn poskytuje obecný návod, pokud jde o zásadní otázky, které je třeba zohlednit

v normách pro služby. S využitím tohoto návodu lze zpracovat podrobné normy pro jakoukoliv službu. Tento pokyn poskytuje kontrolní seznam, který mohou použít zástupci spotřebitelů a další účastníci procesu tvorby norem. Použití kontrolního seznamu umožní věnovat veškerou pozornost oblastem zájmu spotřebitelů, včetně potřeb dětí, starších osob, osob se zdravotním postižením a osob s rozdílným etnickým a kulturním dědictvím.

Pokyn se vztahuje na širokou oblast služeb bez ohledu na to, zda je uzavřena formální smlouva nebo uhrazena kupní cena, má však také význam pro veřejné a charitativní služby, v jejichž případě lze hovořit o spotřebiteli, uživateli nebo účastníkovi, ale ne vždy o koupi, např. ve vzdělávání, poskytování zdravotnických a pečovatelských služeb.

Příprava zavedení do ČSN je v závěrečné fázi (6. etapa). Návrhy překladu byly průběžně konzultovány se mnoha zástupci zainteresovaných stran. V únoru 2015 bude ÚNMZ předán konečný návrh textu k odsouhlasení a vydání.

- Normy a bezpečnost dětí

• Další tiskovina k bezpečnosti dětí

Nejenom SČS a Kabinet se zaměřují na posílení účinnosti technické normalizace ve vztahu k bezpečnosti dětí.

V září vydaly evropské normalizační organizace CEN-CENELEC publikaci „Evropská normalizace na podporu bezpečnosti dětí“. Poskytuje přehled o aktivitách evropské normalizace za účelem zvýšení bezpečnosti výrobků určených dětem, a také obsahuje informace o čerstvě přijatých normách, probíhajících normalizačních pracích a zapojených technických orgánech.

Tiskovina je volně dostupná na těchto odkazech – CEN ([ZDE](#)), CENELEC ([ZDE](#)).

• Evropská norma pro trampolíny

Spotřebitelé pozitivně přijímají novou evropskou normu pro trampolíny EN 71-14:2014 „Bezpečnost hraček – část 14: trampolíny pro domácí použití“.

Norma byla vytvořena technickou komisí CEN/TC 52 po řadě nehod, které se staly v souvislosti s trampolínami na zahradě (7 000 dětí zraněno ve Švédsku v roce 2008).

- Spotřebitel a chemie

• REACH – v rozporu s obchodními dohodami?

V říjnu 2014 se v Bruselu konal workshop na podporu a posílení aplikace regulace chemikálií na trhu EU - REACH. Debata se zaměřila na výzkumný projekt, který zadala UBA (německá agentura pro životní prostředí), odkaz je [ZDE](#).

Klíčovou otázkou byly limity REACH vzhledem k látkám SVHC (látky vzbuzující velké obavy) v Evropě. Existující legislativní „mezera“ je příčinou, že spotřebitelé a zaměstnanci nejsou dostatečně chráněni před riziky z dovážených výrobků. Studie upozorňuje především na existující konflikty mezi REACH a dohodami WTO. Popisuje sedm různých možností regulace a v závěru naznačuje, že rozšířený autorizační požadavek, který bude pokrývat i dovážené zboží typu SVHC, by měl být v souladu s mezinárodními obchodními úmluvami.

Diskuze se také soustředila na způsoby, jak lépe a rychleji předávat důležité informace, které se týkají výrobků s SVHC.

REACH tak zůstává kontroverzním regulativním nástrojem pro většinu zainteresovaných stran ...

- Informační technologie

• Internet Governance Forum – IGF

2. - 5. září 2014 ITU (Mezinárodní telekomunikační unie) organizovala v Istanbulu diskuzi na téma „Jak může Internet a informační technologie přispět k udržitelnému růstu“. Akce proběhla za účasti zástupců ANEC. Debatovalo se například o distribuci vody a plodin nebo o předcházení

dopravních kolapsů a znečištění ovzduší auty. Zástupce ANEC prezentoval téma „normalizace chytrých měst“ jako příklad, jak může internet přispět k udržitelnému rozvoji (viz minulé vydání našeho e-žurnálu). Účastníci diskuze se shodli na obrovském potenciálu informačních technologií v oblasti udržitelného rozvoje, nicméně i nadále existují nesrovnatelné rozdíly mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi. Dalším velkým tématem byla bezpečnost kyberprostoru – technická normalizace a nejlepší praxe výrobců a prodejců v kombinaci s právním rámcem a veřejnými orgány. ANEC rovněž zdůraznil roli v ochraně spotřebitele, především vysokou úroveň ochrany jako výchozí požadavek ve vztahu ke zranitelným spotřebitelům. Proti tomu se ohradili zástupci Google, neboť náklady takového přístupu by mohly být obrovské. Další vášnivou debatu vyvolala otázka neutrality Internetu. Na toto téma se více do hloubky zaměří příští ročník. Existují zde velké názorové rozdíly mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi.

IGF se také rozhodlo požádat OSN o obnovení svého mandátu.

- **Ochrana soukromí v IT**

V září vydala Evropská komise návrh normalizačního mandátu „Správa soukromí ve fázi návrhu, vývoje, tvorby a procesu poskytování služeb bezpečnostních technologií“. V zájmu spotřebitelů tento vývoj vítáme a oficiálně tak za nás v EU učinil ANEC ([ZDE](#)).

Pevně věříme, že návrh nebude odmítnut členy CEN a CENELEC. Navrhování bezpečnostních opatření již ve fázích vývoje technologií je totiž nezbytnost, jinak nemohou být následně dodržena práva spotřebitele na ochranu dat.

- **Spotřebitelské hodnocení online**

Závěrečná zpráva ze studie DG SANCO na online hodnocení spotřebitelů je nyní k dispozici ([ZDE](#)). Studie si dala za cíl prozkoumat **online recenze spotřebitelů na hotely**, jak jsou tyto recenze pro spotřebitele důležité a možné újmy, které vznikají z neobjektivní prezentace názorů a falešných hodnocení. Studii doplňoval průzkum recenzí falešných hotelů z března 2013.

Závěrečná zpráva mimo jiné odhaluje, že spotřebitelé ve většině případů nenahlašují falešné recenze příslušným veřejným orgánům a následně panuje zklamání, že veřejná autorita tento druh problému neřeší. Tento stav věci pak podkopává důvěru spotřebitelů v poskytované služby. Zpráva také odkazuje na francouzskou normu NF Z74-501, která se zabývá online hodnocením a zapojení spotřebitelských organizací na pomoc při sledování trhů a stížností spotřebitelů.

Aktuálně se ANEC plánuje připojit k ISO TC 290 „Online reputace“, která má za cíl vytvořit balíček mezinárodních norem na eReputaci.

- **Eko značení výrobků a služeb**

- **Horko kolem vysavačů**

V červenci 2013 byly zveřejněny požadavky na eko-značení a energetické štítky u vysavačů. Je pozitivní, že byla vyslyšena doporučení, která zazněla ze strany zástupců spotřebitelů, i ANEC s podporou SČS. Např. se jedná o zohlednění požadavků na trvanlivost u hadic a motorů. Naopak neuspokojivá zůstává situace s nejasným energetickým značením (např. u podlah a koberec jsou odlišné podmínky) a v tomto ohledu budou další diskuze. Nicméně i přes nedostatky se značení zdá být pro spotřebitele přínosné.

2. září 2014 Evropská komise zveřejnila Pokyny k požadavkům na energetické značení vysavačů ([Zde](#)).

Evropské regulaci se dostalo se negativní publicity ve většině zemí včetně ČR. Došlo totiž k takovému výkladu právních předpisů, že spotřebitelé budou nuceni používat nevykonné spotřebiče, které jako jediné splňují podmínky eko-designu. Proto ANEC a BEUC vydaly v reakci prohlášení, ve kterém informují o výhodách opatření, která vstupují v platnost. SČS i Kabinet zaujímají v tomto směru **rezervovaný postoj. Byť předmětná regulace EU může spotřebitelům jistá pozitiva přinášet**, obecně jsme názoru, že regulace tohoto typu je zbytečná a je proti zájmům vnitřního trhu EU – podnikání i spotřebitelům.

- Přístupnost pro všechny

• AFE-INNOVNET

Víte, že existuje AFE-INNOVNET, celoevropská síť pro inovace na šetrné prostředí zaměřená pro starší věkové skupiny? Cílem je vytvořit komunitu místních a regionálních orgánů a dalších zúčastněných stran – průmyslu, výzkumných center, univerzit, občanských spolků za účelem propojení, sdílení zkušeností a společné práci napříč Evropou. Více informací [ZDE](#).

V září 2014 se k této síti připojil ANEC.

- Ke kvalitě a bezpečnosti potravin

- Sdružení českých spotřebitelů se tématu bezpečnosti a kvality potravin věnuje jako jedné ze svých hlavních priorit. Činíme tak zejména na bázi **Pracovní skupiny Potravin a spotřebitel** při České technologické platformě pro potraviny, i když nejenom zde. Činnost této skupiny koordinujeme a předsedá jí ředitel SČS. Čtenáře chceme upozornit na stránky této skupiny <http://spotrebitelzakvalitou.cz/> a zejména na naše zapojení do testů kvality, jejichž výsledky zveřejňujeme [ZDE](#).
- Již jsme informovali, že na počátku září 2014 se konalo první zasedání **rezortní skupiny pro bezpečnost potravin** při Ministerstvu zdravotnictví za předsednictví prof. Rupricha ze SZÚ v Brně. Skupina má diskutovat záměry pro naplňování strategických dokumentů MZ v této oblasti. Za spotřebitele byl do skupiny přizván ředitel SČS. Vznikl první návrh dokumentu, který bude dále rozvíjen.
- Na platformě **Koordinační skupiny pro bezpečnost potravin** otevřel na minulých zasedáních ředitel SČS, jenž je jejím členem za spotřebitele, otázku **falšovaných medů** na trhu EU. Na zasedání v prosinci 2014 se k věci vyjádřili ústřední ředitelé SZPI a SVS. Výsledkem jednání má být iniciace novely sektorové vyhlášky MZe pro včelí med, na jejímž základě bude možné zajistit prokázání falšování a postih.
- SČS i Kabinet se vyjadřovaly k návrhu **vyhlášky MZe k označování potravin**. Nová vyhláška navazuje na evropskou legislativu i novelizovaný zákon 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích. Vyhláška má regulovat např. pojem „česká potravina“. Těžko může překvapit, že regulaci české potravin MZe zavádí ve prospěch spotřebitelů bez konzultací s nimi a konečně v navržené a prosazované formulaci proti jejich vůli. A naopak, tam kde návrh MZe byl SČS podpořen (např. zákaz pojmů typu „pocitivý výrobek“ apod., ježto jsou takové pojmy výrobci zneužívány k matení spotřebitele) se zdá, že průmyslová lobby záměr MZe snadno „převálcuje“ a matení spotřebitele bude napříště posvěceno.. K věci blíže např. [ZDE](#), či [ZDE](#).

- Finanční služby

- Sdružení českých spotřebitelů spustilo nové webové stránky k problematice finančních služeb. Vzhledem k nedostatečnému povědomí české veřejnosti o finančních službách, častým podvodům v této oblasti a také roztroušenosti informací na internetu spustilo SČS nezávislou online finanční poradnu. Více [ZDE](#).

- Zdravotnické služby

• Služby estetické chirurgie

Normalizace zdravotnických a sociálních služeb je v EU velmi kontroverzním tématem (určitě nevyjímaje ČR). Nedej bůh, aby spotřebitel měl jasné a přesné (= normalizované) představy o kvalitě služeb, které mu v těchto citlivých oblastech mají být poskytovány.

Právě byla schválena norma EN 16372 o službách estetické chirurgie, která byla vyvinuta odborníky z technické komise CEN/TC 403. Tato evropská norma se zabývá aspekty na zlepšení úrovně služeb estetické chirurgie za účelem zvýšení bezpečnosti a spokojenosti pacientů a snížení úrovně rizikových komplikací. Cílem je podpořit poskytovatele vysoce kvalitních služeb

v Evropě, neboť stále více lidí cestuje za službami estetické chirurgie do zahraničí. Norma poskytuje odborná doporučení před, během a po zákroku.

Spotřebitelé velmi vítají tuto vlašťovku, učinil tak za ně i ANEC.

- **Certifikace výrobků a služeb**

• **Výsledky průzkumu ISO**

SČS a Kabinet preferují intenzivní využívání posouzení kvality i bezpečnosti výrobku a služby nezávislou třetí stranou. Za tímto účelem samy vyvíjejí specifické nástroje k posilování samoregulace výrobců, prodejců a poskytovatelů služeb a podporují další aktivita na trhu v tomto směru.

Proto vítáme, že ISO provedlo a nyní zveřejnilo výsledky průzkumu o certifikacích z roku 2013. Roční studie, která přináší informace o počtu certifikátů, které se vztahují k normovaným systémům řízení. Studie je k nahlédnutí [ZDE](#).

Po důkladnějším zhlédnutí studie věříme, že bude důvod se k jejím zjištěním a závěrům vrátit. Děkujeme za Vaše názory a podněty k závěrům studie.

- **Přeshraniční obchod s použitým zbožím**

• **Nová technická specifikace**

Přeshraniční pohyb použitého zboží roste exponenciálně. Většina takových výrobků je prodána nebo darována rozvinutými zeměmi do rozvojových zemí. Tržní hodnota již stoupá do miliard dolarů.

Spotřebitelé nepochybně vítají možnost nákupu zboží za zlomek ceny místo placení plné ceny za zboží nové. Navíc není zanedbatelný i environmentální aspekt. Ačkoliv mají spotřebitelé menší očekávání ohledně životnosti a použitelnosti zboží z druhé ruky než u nového, životu či přírodě nebezpečné zboží se stává pro spotřebitele rizikem, které může vést k poškození zdraví nebo způsobit importující zemi problémy při nakládání s odpady.

Nová „norma“ (totiž technická specifikace) ISO TS 20245 poskytuje základní informace pro posouzení, zda zásilka dováženého použitého zboží je přijatelná z hlediska zdraví a bezpečnosti. Je tedy zřejmé, že vydání tohoto dokumentu za spotřebitele vítáme.

- **Bezpečí v pracovním procesu a prostředí**

• **Nová ISO norma – Jste v práci v bezpečí?**

K dispozici je první návrh normy ISO o ochraně zdraví a bezpečnosti ISO 45001.

Vytvoření bezpečného pracovního prostředí je rozhodující pro úspěch každého podnikání v civilizovaném světě. Je také jedním z nejlepších způsobů jak přilákat nebo si udržet zaměstnance a zvyšovat jejich produktivitu. Navržená norma má za cíl poskytnout podnikům po celém světě pevný základ pro dosažení dlouhodobého úspěchu. Normu vyvíjí ISO/PC 283.

SČS ani Kabinet nemají kapacitu se do vývoje tohoto dokumentu zapojit. Expertní a finanční podpora by to umožnila, v případě zájmu nás kontaktujte.

- **Životní prostředí**

Z hlediska našich priorit (daných finančními zdroji) nechceme a nemůžeme environmentální témata stavět jako své hlavní priority. Nicméně úzké provázání se spotřebiteli vnímáme a spolupráci s konstruktivně působícími organizacemi bychom chtěli do budoucna posilovat. Vývoj v každém případě sledujeme.

• **Modré zlato**

Nově zveřejněná norma ISO 14046 se zaměřuje na spotřebu vody. Naleznete v ní principy, požadavky i pokyny, které umožní všem organizacím od průmyslu, přes stát až po neziskové organizace zjistit jejich spotřebu vody nebo potenciální environmentální dopad či znečištění. Na

normě se podíleli odborníci z celého světa a je založena na principu posouzení životního cyklu výrobku.

Kromě posouzení dopadu na životní prostředí v souvislosti s vodou norma obsahuje i informace o možných cestách, jak dopady snížit, jak zlepšit využitelnost vody a optimalizovat vodní hospodářství, nebo jak monitorovat vývoj dopadu na životní prostředí v delším časovém horizontu.

- **Udržitelné lesní hospodářství**

Se vzrůstající spotřebou dřeva se udržitelné lesní hospodářství stalo jedním z nejdůležitějších celosvětových témat. Ochrana životního prostředí před bezohlednou či nelegální těžbou, která ústí v mizení lesů, vystěhování domorodců, likvidaci biodiverzity, narušování ekosystémů, erozi půdy, emise uhlíku a mnoho dalších problémů, přiměly ISO k zahájení prací na nové mezinárodní normě pro sledovatelnost výrobků ze dřeva. Byla založena komise ISO/PC 287, která má za úkol sjednotit současné normy pro vysledování výrobků ze dřeva a poskytnout ucelenou informaci o původu dřeva. Dále také snížit náklady dvojité nebo trojitě certifikace a v neposlední řadě zabránit, aby se dřevo z nezákonné nebo kontroverzní těžby nedostalo do dodavatelského řetězce.

Současné normy, ač v zásadě podobné, jsou v důležitých aspektech zásadně odlišné, což způsobuje nemalé problémy. Jednotná norma umožní, že veškeré společnosti jakékoliv velikosti a v jakémkoliv regionu budou schopné zaručit, že jejich výrobky ze dřeva jsou z trvale udržitelného zdroje.

- **Energetická účinnost – dokončení úkolu ISO**

Strategická poradní skupina ISO pro energetickou činnost a obnovitelné zdroje energie (SAG-E) předložila TMB (Technical Management Board) svoji závěrečnou zprávu spolu se strategickým plánem. TMB rozhodnutím 102/2014 založilo pracovní skupinu, která měla pečlivě prozkoumat doporučení o konkrétních krocích pro realizaci. Dále bude zpráva rozeslána všem komisím ISO. Některá doporučení se týkají energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, mnoho dalších je ale relevantní pro komise v jiných sektorech. Závěrečná zpráva je k dispozici [ZDE](#). Tématu se budeme dále věnovat po prostudování zprávy.

DALŠÍ INFORMACE (NEJEN) PRO SPOTŘEBITELE

- **Víte, že ... PADĚLÁNÍ** je všudypřítomné a ovlivňuje 7 - 10 % světového obchodu?

Dle odhadů Mezinárodní obchodní komory bude v roce 2015 celková globální ekonomická hodnota padělků přesahovat 1,7 bilionů amerických dolarů. Jde mimo jiné i o hazard se zdravím a bezpečností, neboť padělky přesahují i do citlivých oblastí jako jsou léčiva. Až 50 % léků v zaostalých zemích a také v on-line lékárnách mohou být padělky. Velký problém znamenají například i falešné a nekvalitní elektronické součástky či podvodně označené jídlo. Díky obrovským maržím z padělaných výrobků pak proudí finance do další trestné činnosti nebo terorismu.

SČS se opakovaně pokusilo u MPO vyzískat grant na podporu alespoň dílčího řešení. Snad se zablýskne na lepší časy...

- **Nové publikace pro spotřebitele z dílny SČS:**

- **Edice top-normy**

SČS a Kabinet ve vzájemné spolupráci vydali již řadu publikací se zaměřením na podporu technických norem. Proto jsme se rozhodli posílit systematickosti našeho edičního přístupu a založit novou edici. Nazvali jsme ji top-normy, publikace v ní vydávané naleznete [ZDE](#).

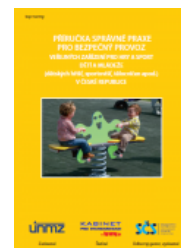
- **Nové publikace top-normy**

- **PŘÍRUČKA SPRÁVNÉ PRAXE**

Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení pro hry a sport dětí a mládeže: Cílem této Příručky je podpora a zajištění bezpečného provozu veřejných zařízení typu dětských hřišť, sportovišť apod. Podstatou a cílem je sjednotit způsob jejich bezpečného provozování z pohledu

hygieny, úrovně bezpečnosti jednotlivých prvků i celých veřejných zařízení včetně řízení provozu a podmínek údržby a zajištění bezpečnosti účinnými kontrolními mechanismy. Příručka byla zpracována v souladu s národní legislativou a evropskými normami a jejím základním účelem je správná aplikace

evropských technických norem, včetně využití nezávislých kontrol a značky kvality. (Podpořeno ÚNMZ.)

○ NORMY PRO SPOTŘEBITELE

Co dáme normám, dááme spotřebiteli: publikace přibližuje úlohu technických norem i význam zastoupení spotřebitele při jejich tvorbě. (Podpořeno ÚNMZ.)

● Publikace SČS

Většina publikací SČS má ovšem buď přímý, či alespoň nepřímý vztah k aplikaci a významu technických norem. Naleznete je na našich stránkách [ZDE](#). Týkají se kvality potravin, dětské obuvi atd.

- Z tiskových zpráv SČS - [ZDE](#)

- Sdružení českých spotřebitelů spouští nezávislou online finanční poradnu
 - Edukace mládeže ve věcech spotřebitelských zájmů
 - Český výrobek na trhu – jak ho poznáme?
 - Vzdělávání mládeže v oblasti technických norem
 - Publikace z edice KonzumentTest
 - Spotřebitelské informace pro neslyšící a pro nevidomé
 - Opět k bezpečnosti hřišť a sportovišť
 - Naši senioři v rizikových tržních vztazích – jak se bránit a ochránit?
- atd.

KRÁTCE ZE ZASEDÁNÍ ...

- Zasedání ANEC – Valná hromada a Steering Com. se konala 13. a 14. října 2014. Hlavním tématem: financování. V listopadu se pak konalo ještě samostatné zasedání Steering Committee. Obou akcí se účastnil zástupce českých spotřebitelů v ANEC, předseda SČS.
- Zasedání Rady Kvality ČR se konalo 15. října 2014.
- Zasedání Odborné sekce Kvalita v ochraně spotřebitele pod vedením SČS se konalo 23. října 2014.
- Zasedání Programového Výboru KaStan se konalo – 24. října 2014.
- V listopadu 2014 – Měsíci kvality se konala řada akcí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu a dalšími partnery. Na Večeru s Českou kvalitou (11.listopadu) prezentovalo SČS a Kabinet udělení další značek kvality pro bezpečná hřiště. Prizváni jsme byli k účasti na Slavnostním večeru ve Španělském sále při příležitosti předání Národních cen (25.listopadu).

- Zasedání **ECCG** Koordinační skupiny evropských spotřebitelů při Evropské komisi, dosud DG SANCO, nové DG pro justici a spotřebitele – se konalo dne 19. a 20. listopadu 2014. Odkazujeme na naše stránky [ZDE](#).
- Pracovní skupina **Potraviny a spotřebitel** při České technologické platformě pro potraviny se sešla opět v listopadu 2014, aby projednala finanční výhled roku 2015. Žádný přehnaný optimismus....
- **Novotného lávka pod záštitou spotřebitelů** – Oblíbené potravinářské úterky se již tradičně v poslední úterý měsíce listopadu konají pod záštitou výše zmiňované pracovní skupiny Potravin a spotřebitel při České technologické platformě pro potraviny. V roce 2014 byla tématem kvalita potravin a naše zkušenosti ze srovnávacích testů kvality (25. listopadu). Přednášela Irena Michalová, externí expertka SČS.
- Ředitel SČS byl v listopadu pozván Evropskou komisí do Bruselu akci, při které byl prozkoušen softwarový nástroj pro **on-line řešení spotřebitelských sporů**.

AKCE VE VÝHLEDU prvního čtvrtletí roku 2015:

- Do diskusního panelu **Retail Summit 2015** (3.- 4. února). byl přizván za spotřebitele ředitel SČS.
- V březnu bude zasedání pracovní skupiny **Potraviny a spotřebitel** při České technologické platformě pro potraviny (ČTPP). Bude o čem jednat? Záleží, zda MZe přidělí ČTPP dostatek prostředků, aby aktivity skupiny spotřebitelů mohly být smysluplně podpořeny...
- 24. a 25. března se koná **zasedání evropských spotřebitelů** při EK (ECGG). Informace sledujte [ZDE](#).
- Na konci března se rovněž sejdou k zasedání členové **Odborné sekce Kvality v ochraně spotřebitele** (viz www.npj.cz).

Uzávěrka vydání Elektronického zpravodaje – NORMY A SPOTŘEBITELÉ 04/2014 – 23. prosince 2014.

S vydáním tohoto čísla žurnálu se s námi loučí i několikaletý pracovník Kabinetu Ing. Aleš Jankech. Za spolupráci a pomoc mu velmi děkujeme a přejeme úspěch v další kariéře profesní i v osobním životě. Prosíme, svoji příští korespondenci směřujte na e-adresy: normy@regio.cz, popř. spotrebitel@regio.cz. Děkujeme.

Vydává

Sdružení českých spotřebitelů z. ú. ve spolupráci s Kabinetem pro standardizaci, o. p. s.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce

Sdružení českých spotřebitelů (SČS) si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit“. SČS působí v řadě oblastí - pokrývají odbornosti ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků včetně potravin, technické normalizaci a standardizaci, kvalitě a bezpečnosti služeb včetně služeb finančního trhu aj.

SČS, Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10; +420 261263574, spotrebitel@regio.cz; www.konzument.cz

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. (KaStan) je nezávislou obecně prospěšnou společností založenou Sdružením českých spotřebitelů. Cílem je zvyšování bezpečnosti a kvality výrobků a služeb vytvářením a podporou funkce nástrojů zajišťujících účinné zapojení spotřebitelů do standardizačních procesů (technická normalizace, certifikace a posuzování shody, akreditace, dozor nad trhem), včetně uplatňování technických předpisů a norem.

KaStan, Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10; +420 261263574, normy@regio.cz; www.top-normy.cz